

Nr 323.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till kungörelse om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8) m. m.; given Stockholms slott den 8 maj 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels godkänna härvid fogade förslag till kungörelser

1) om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8),

2) om ändring i vissa delar av militära avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 275) samt

3) om ändrad lydelse av 26 § 3 mom. manskapsavlöningsreglementet den 21 juni 1940 (nr 652);

dels ock bifalla det förslag i övrigt, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

**kungörelse om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet
den 4 januari 1939 (nr 8).**

Häri genom förordnas, att 55 § 9 mom. 10 punkten, 57 § 2 mom. 7 punkten och 3 mom. 7 punkten samt 58 § 2 mom. 3 punkten civila avlöningsreglementet skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives, att 51 § 1 mom. skall utgå ur reglementet samt att 51 § 2 mom. skall i reglementet upptagas utan momentbeteckning.¹

55 §.

9 mom. Högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, småskoleseminarierna, läroanstalterna för blinda, vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte, läroanstalterna för dövstumma samt de tekniska läroverken.

Tjänstledighetsavdrag under ferietid.

10. Har tjänsteman, som äger åtnjuta ferier, icke under två på varandra följande terminer minst 60 dagar bestritt sin egen eller annan statens tjänst eller fullgjort uppdrag för statens räkning, skall han under närmast därpå följande ferietid vidkännas A-avdrag, i den mån denna ferietid icke innefattas i tiden för tjänstemannen meddelad tjänstledighet.

57 §.

2 mom. Lotsstyrelsen samt lots- och fyrstaten.

Minskning av kallorts-tillägg.

7. För tjänsteman, som är berättigad att jämte enslighetstillägg eller fyrskippstillägg uppbära kallortstillägg, skall kallortstillägget minskas till hälften av det tjänstemannen jämlikt 20 § eljest tillkommande beloppet; dock att tjänstemannen tillkommande enslighets- och kallortstillägg sammanlagt icke skall utgå med mindre belopp än som mötsvarar summan av det större tillägget och hälften av det mindre tillägget eller, om båda äro lika, det ena tillägget ökat med hälften.

3 mom. Navigationsskolorna.

Tjänstledighetsavdrag under ferietid.

7. Har lärare icke under två på varandra följande terminer minst 60 dagar bestritt sin egen eller annan statens tjänst eller fullgjort uppdrag för statens räkning, skall han under närmast därpå följande ferietid vidkännas A-avdrag, i den mån denna ferietid icke innefattas i tiden för läraren meddelad tjänstledighet.

¹ Senaste lydelse av 51 § 1 och 2 mom., 55 § 9 mom. och 57 § 2 och 3 mom. se 1939: 272. Senaste lydelse av 58 § 2 mom. se 1941: 453.

58 §.

2 mom. Telegrafverket.

3. På därom gjord ansökning äger Kungl. Maj:t medgiva, att tjänsteman, vilken förordnats såsom distriktschef, verkstadsdirektör, verkstadsöveringenjör, överdirektör eller överingenjör men vilkens förordnande upphört utan att efterföljas av förnyat förordnande, må återgå till ordinarie befattning inom den lönegrad han före förordnandet tillhörde. Har sådant medgivande lämnats, skall för bestämmande av tjänstemannens placering i löneklass så anses, som om han även under den tid förordnandet varat innehaft ordinarie befattning inom nämnda lönegrad.

Vissa tjänstemäns återgång till tidigare innehaft befattning.

Därest så — — — ordinarie tjänster.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1942.

Förslag

till

kungörelse om ändring i vissa delar av militära avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 275).

Härigenom förordnas, *dels* att 1 § 1—3 mom., 5, 6 och 11 §§, 12 § 1 mom., 16 § 1 mom., 17 §, 20 § 1 mom., 27 § 1 mom., 37 § 4 mom., 50 § och 54—56 §§ militära avlöningsreglementet den 15 juni 1939 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att 33 § 8 mom. skall betecknas 33 § 9 mom., *dels* att ett nytt moment, betecknat 33 § 8 mom., av nedan angiven lydelse skall införas i reglementet, *dels* att till 45 § skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av den lydelse nedan sägs, *dels* att 4 avd. 57 § skall betecknas 5 avd. 60 §, *dels* att 5 avd. 58 § skall betecknas 6 avd. 61 §, varvid 2 mom. av samma paragraf skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* ock att en ny avdelning, betecknad 4 avd. och omfattande 57—59 §§, av nedan angiven lydelse skall införas i reglementet.¹

1 §.

Reglementets
tillämpnings-
område
m. m.

1 mom. Detta reglemente äger tillämpning *dels* å ordinarie officers- och underofficersbeställningar å aktiv stat, *dels* å de ordinarie beställningar i övrigt vid försvarsväsendet, vilka bestämmas genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, *dels* å fänriksbeställningar, *dels* ock å extra ordinarie underofficersbeställningar.

De beställningar — — — fogad *tjänsteförteckning*.

Angående avlöning — — — i krigsavlöningsreglementet.

2 mom. Antalet ordinarie beställningar bestämmas genom vederbörliga av Kungl. Maj:t och riksdagen fastställda *stater* eller *personalförteckningar*. Antalet fänriksbeställningar samt extra ordinarie underofficersbeställningar bestämmas av Kungl. Maj:t.

3 mom. Ordinarie beställning — — — tills vidare.

Tillsättning genom — — — i tjänsten.

Fänrik antages av vederbörande försvarsgrenschef medelst skriftligt antagningsbevis.

Extra ordinarie underofficer antages av vederbörande regementschef (mot-^{*}svarande chef) medelst skriftligt antagningsbevis.

Entledigande av fänrik samt av extra ordinarie underofficer av annan anledning än fel eller försummelse i tjänsten sker beträffande fänrik genom beslut av försvarsgrenschefen och beträffande extra ordinarie underofficer genom beslut av regementschefen (motsvarande chef) efter skriftlig uppsägning senast tre månader före anställningens upphörande.

¹ Senaste lydelse av 5 §, 12 § 1 mom., 17 § 1 mom. och 50 § se 1940:357, samt av 20 § 1 mom. se 1941:455.

5 §.

Löneplaner:

Löneplan Ob.

(Officerare i vissa chefsbeställningar.)

Lönegrad och löne-klass nr	Årslön kronor	Lönegrad och löne-klass nr	Årslön kronor	Lönegrad och löne-klass nr	Årslön kronor	Lönegrad och löne-klass nr	Årslön kronor	Lönegrad och löne-klass nr	Årslön kronor
1	15,000	2	16,000	3	18,000	4	22,000	5	24,000

6 §.

Den *lönegrad* — — — i tjänsteförteckningen.

För beställningshavare — — — blivit hänförd.

Fördelningen av — — — skilda orterna.

För beställningshavare tjänstgörande såsom försvarsattaché eller biträdande försvarsattaché med stationering utomlands utgår lön efter ortsgrupp I.

Lönegrader
och löne-
klasser.

11 §.

Vad i 8 § 1 mom. stadgas i fråga om löneklassplacering vid befordran till beställning inom högre lönegrad av samma löneplan skall äga motsvarande tillämpning beträffande den, som vinner befordran till beställning, tillhörande löneplan Oa, från beställning såsom fänrik.

Löneklass-
placering vid
befordran
från beställ-
ning såsom
fänrik.

12 §.

1 mom. Vad i 8 § 1 mom. stadgas i fråga om löneklassplacering vid befordran till beställning inom högre lönegrad av samma löneplan skall äga motsvarande tillämpning beträffande den, som vinner befordran till underofficersbeställning, tillhörande lönegraden UO 1, antingen från beställning såsom extra ordinarie underofficer eller ock från beställning tillhörande den i manskapsavlöningsreglementet omförmälda löneplan Mb. I sistnämnda fall skall iakttagas, att löneklasserna 1, 2 och 3 i löneplan UO anses motsvara löneklasserna 4, 5 och 6 i löneplan Mb.

Löneklass-
placering vid
befordran till
lägsta under-
officersbe-
ställning.

16 §.

1 mom. Beställningshavare äger — — — antal dagar:

Semester.

	Intill det år, under vilket beställningshavaren fyller 40 år	Från och med det år, under vilket beställningshavaren fyller 40 år
Beställningshavare, tillhörande lönegraderna Oa 3—6, Ob 1—5, Ca 24—30, Cb 1—3	35 dagar	45 dagar

17 §.

Tjänstledighetsavdrag.

För tid — — — A-, B- och C-avdrag.

A- och B-avdragen — — — följande tabeller:

Löneplan Ob.

Löneklass nr	A-avdrag för dag kronor	B-avdrag för dag kronor	Löneklass nr	A-avdrag för dag kronor	B-avdrag för dag kronor
1	10:—	20:—	3	12:50	25:—
2	11:—	22:—	4	15:50	31:—
			5	17:—	34:—

20 §.

Tjänstledighet till följd av sjukdom m. m.

1 mom. Vid tjänstledighet till följd av behörigen styrkt *sjukdom* i andra fall än som avses i 19 §, skall beställningshavare

a) äga uppbära oavkortad lön under högst det antal dagar av ett och samma kalenderår, som här nedan angives, nämligen:

för beställningshavare, tillhörande lönegraderna	Oa 1, Ca 1—10	25 dagar
»	»	»
	Oa 2, UO 1—3,	
	Ca 11—23	20 »
»	»	»
	Oa 3—6, Ob 1—5,	
	Ca 24—30, Cb 1—3	10 »

b) vidkännas A-avdrag för tid därutöver.

Vad i — — — anordnad läkarundersökning.

27 §.

Flygtillägg m. m.

1 mom. Beställningshavare, som — — — månad räknat:

Beställningshavare, tillhörande lönegrad	Flygtillägg i befattning såsom				
	flygförare	flygspanare	provflygare	kontroll-flygare	flygsignalist
Ob 2—4	270	270	—	—	—

33 §.

8 mom. Beställningshavare, tjänstgörande såsom försvarsattaché eller biträdande försvarsattaché med stationering utomlands, äger åtnjuta *ortstillägg* enligt fastställd stat,

barnbidrag, därest han på grund av försörjningsplikt underhåller barn under 19 års ålder, med 750 kronor för ett och 500 kronor för varje ytterligare barn under 10 års ålder samt med 2,000 kronor för varje barn, som fyllt 10 år, allt för år räknat,

utomeuropeiskt tillägg, därest han är stationerad i land utom Europa eller i Sovjetunionen, med 5,000 kronor, såvitt angår försvarsattaché och biträdande försvarsattaché som innehar beställning såsom kapten, och med 3,000 kronor, såvitt angår biträdande försvarsattaché som innehar beställning såsom löjtnant, allt för år räknat, ävensom

förflyttningsbidrag, därest beställningshavaren för att tillträda honom meddelat förordnande att tjänstgöra utomlands eller för att med frånträdande av sådant förordnande tjänstgöra inom riket nödgas flytta från ort till annan, med ett belopp, som motsvarar lön jämte därå belöpande rörligt tillägg ävensom i förekommande fall ortstillägg, barnbidrag och utomeuropeiskt tillägg under en månad vid den befattning, som tillträdes, dock högst 3,500 kronor.

Försvarsattaché med förutnämnd stationering äger därjämte åtnjuta *ersättning för automobilresor* med 1,200 kronor för år räknat.

Ortstillägg, barnbidrag, utomeuropeiskt tillägg och ersättning för automobilresor utgå, under i övrigt stadgade förutsättningar, från och med den dag beställningshavaren på grund av honom meddelat förordnande inträder i utövning av befattning, varmed tillägg är förenat, till och med den dag han, i anslutning till förordnandets upphörande, upphör att utöva samma befattning. Kungl. Maj:t äger dock bestämma, huru med nämnda lönetillägg skall förfaras, då beställningshavaren åtnjuter tjänstledighet med skyldighet att vidkännas tjänstledighetsavdrag eller då han tjänstgör inom riket eller eljest å ort utom verksamhetsområdet.

I fråga om åtnjutande av ortstillägg och utomeuropeiskt tillägg vid vikariat skall, där ej Kungl. Maj:t för särskilt fall annorlunda förordnar, gälla, att vikarien äger, mot avstående i förekommande fall av honom å egen befattning tillkommande dylika tillägg, åtnjuta de med den uppehållna befattningen förenade tilläggen oavkortade eller däremot svarande belopp. Biträdande försvarsattaché, som förordnas att såsom semestervikarie bestrida befattning såsom försvarsattaché, må dock ej härför åtnjuta förhöjda tilläggförmåner.

37 §.

4 mom. I fråga om rätt till sjukvård dels under tjänstgöring såsom försvarsattaché eller biträdande försvarsattaché med stationering utomlands, dels ock under sjötjänstgöring och avpollettering från fartyg gäller vad där- om särskilt stadgas.

45 §.

3 mom. Avlider beställningshavare under tjänstgöring såsom försvarsattaché eller biträdande försvarsattaché å ort utom riket, utgår begravningshjälp med belopp, som Kungl. Maj:t prövar skäligt.

50 §.

Beställningshavare, som är pliktig att under tjänstgöring vara iförd tjänstedrätt (uniform), äger vid tillträdandet av första ordinarie beställning uppbära *ekiperingshjälp*. Beloppet av ekiperingshjälpen utgör för den, som från

Ekiperingshjälp vid tillträdandet av första ordinarie beställning.

beställning tillhörande den i manskapsavlöningsreglementet omförmälda löneplan Mb vinner befordran till i denna avdelning avsedd beställning, 200 kronor och för annan beställningshavare 500 kronor.

Från åtnjutande av sådan förmån undantages dock den, som tidigare uppburit ekiperingshjälp i egenskap av fänrik, extra ordinarie underofficer, beställningshavare i reserven eller marinläkarstipendiat.

3 avd. Fänrikar.

54 §.

Lön till fänrik utgår enligt följande löneplan:

Löneplan Oc.

55 §.

Ekiperingshjälp.

Fänrik äger vid antagningen uppbära ekiperingshjälp med 500 kronor.

Från åtnjutande av sådan förmån undantages dock fänrik, som tidigare uppburit ekiperingshjälp i egenskap av underofficer på aktiv stat, extra ordinarie underofficer eller beställningshavare i reserven.

56 §.

Tillämpning av vissa bestämmelser i 2 avd.

För fänrik skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse stadgandena i 2 avd. 1 kap. 6 och 7 §§, 2—6 kap. samt 7 kap. 51—53 §§, varvid beställningshavaren skall anses tillhöra 1 lönegraden av den i 5 § intagna löneplanen Oa. Beträffande tjänstledighetsavdrag, varom stadgas i 17 §, skall iakttagas, att för löneklassen a A- och B-avdragen utgöra respektive 1 krona 40 öre och 2 kronor 80 öre.

4 avd. Extra ordinarie underofficerare.

57 §.

Lön till extra ordinarie sergeant och extra ordinarie underofficer av 2. graden utgår enligt följande löneplan:

Löneplan UEo.

Lönegrad	Löneklass	O r t s g r u p p								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Å r s l ö n , k r o n o r										
1	a	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300	3,420	3,540	3,660	3,780
	1	2,940	3,066	3,192	3,318	3,444	3,570	3,696	3,822	3,948
	2	3,120	3,252	3,384	3,516	3,648	3,780	3,912	4,044	4,176

58 §.

Extra ordinarie underofficer äger vid antagningen uppbära ekiperingshjälp med 500 kronor. Ekiperingshjälp.

Från åtnjutande av sådan förmån undantages dock beställningshavare, som tidigare uppburit ekiperingshjälp i egenskap av beställningshavare i reserven.

59 §.

För extra ordinarie underofficer skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse stadgandena i 2 avd. 1 kap. 6 och 7 §§, 2—6 kap. samt 7 kap. 51—53 §§, varvid beställningshavaren skall anses tillhöra 1 lönegraden av den i 5 § intagna löneplanen UO. Beträffande tjänstledighetsavdrag, varom stadgas i 17 §, skall iakttagas, att för löneklassen a A- och B-avdragen utgöra respektive 1 krona 50 öre och 3 kronor. Tillämpning av vissa bestämmelser i 2 avd.

5 avd. Lönenämnd.

60 §.

6 avd. Reglementets tillämplighet.

61 §.

2 mom. Beställningshavare, å vilken reglementet erhåller tillämpning, skall vara pliktig att underkasta sig minskning i, upphörande av eller eljest ändrade bestämmelser rörande de förmåner eller ersättningar, om vilka förmäles i 26—33, 37—44, 46—53, 55 och 58 §§.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1942, dock att bestämmelserna i 1 § 3 mom. femte stycket och 3 avd. icke skola äga tillämpning å den, som dessförinnan vunnit befordran till ordinarie fänrik och som efter nämnda dag kvarstår i sådan beställning. För sådan beställningshavare skola fortfarande gälla de i 2 avd. meddelade bestämmelserna.

Förslag

till

**kungörelse angående ändrad lydelse av 26 § 3 mom. manskaps-
avlöningsreglementet den 21 juni 1940 (nr 652).**

Härigenom förordnas, att 26 § 3 mom. manskapsavlöningsreglementet den 21 juni 1940 skall hava följande ändrade lydelse:

26 §.

3 mom. Till den, som uttagits såsom riktare, plutonbefälhavare vid luftvärnsartilleri eller avståndsobservatör, må särskilda förmåner utgå enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1942.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 maj
1942.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till vissa ändringar i civila avlöningsreglementet, militära avlöningsreglementet och manskapsavlöningsreglementet m. m. Departementschefen anför:

1. Chefernas för försvarsdepartementets kommandoexpeditioner anställnings- och avlöningsförhållanden.

Cheferna för lantförsvarets och sjöförsvarets kommandoexpeditioner äro för närvarande såsom förordnandetjänstemän inordnade under civila avlöningsreglementet med lön enligt lönegraden C 8. I 51 § 1 mom. nämnda reglemente finnes intagen en föreskrift angående årligt ekiperingsbidrag m. m. åt ifrågavarande befattningshavare.

I propositionen denna dag, nr 266, angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1942/43 hemställes om riksdagens bemyndigande för Kungl. Maj:t att, därest möjlighet skulle uppkomma att under nämnda budgetår helt eller delvis genomföra en sammanslagning av de nuvarande tre kommandoexpeditionerna, vidtagna erforderlig ändring i den för sagda budgetår förordade personalförteckningen för försvarsdepartementet, innebärande utbyte av de förenämnda båda befattningarna såsom chefer för lantförsvarets och sjöförsvarets kommandoexpeditioner mot en befattning såsom chef för en för de tre försvarsgrenarna gemensam kommandoexpedition i lönegraden Ob 2 eller Ob 3. Även om en omorganisation av kommandoexpeditionerna icke kan komma till stånd under nästa budgetår, förutsättes i propositionen, att i den nuvarande organisationen från och med samma budgetår vidtages den ändringen, att för cheferna för lantförsvarets och sjöförsvarets kommandoexpeditioner uppföras beställningar å försvarsdepartementets stat i lönegraden Ob 2 i stället för såsom nu lönegraden C 8.

Därest ifrågavarande förslag vinner riksdagens bifall, bör omförmälda stadgande i 51 § 1 mom. civila avlöningsreglementet angående ekiperingsbidrag m. m. åt cheferna för lantförsvarets och sjöförsvarets kommandoexpeditioner utgå ur reglementet.

2. Tjänstledighetsavdrag under ferietid för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga läroanstalter.

I 55 § 9 mom. 10 punkten civila avlöningsreglementet föreskrives, att där tjänsteman, som äger åtnjuta ferier, under de två terminerna närmast före ferietid icke bestritt sin egen eller annan statens tjänst eller fullgjort uppdrag för statens räkning, skall han vidkännas A-avdrag under ferietiden, i den mån densamma icke innefattas i tiden för tjänstemannen meddelad tjänstledighet. Motsvarande stadgande återfinnes för lärare vid navigationsskolorna i 57 § 3 mom. 7 punkten.

I betänkande den 9 februari 1942 ha 1941 års lärarlönesakkunniga framlagt förslag till folkskolans avlöningsreglemente. I 18 § av reglementsförslaget ha upptagits bestämmelser om avdrag å lärares avlöning under ferier. Enligt 1 mom. skall lärare, som icke under två på varandra följande terminer minst 60 dagar bestritt sin egen eller annan lärartjänst inom det statsunderstödda kommunala undervisningsväsendet eller bestritt statlig tjänst eller fullgjort uppdrag för statens räkning, under närmast därpå följande ferietid vidkännas A-avdrag. Såsom framgår av de sakkunnigas motivering för stadgandet i fråga, ha de sakkunniga ansett rimligt, att lärare för att komma i åtnjutande av oavkortad lön under ferie skall ha tjänstgjort en icke alltför kort tid under de två närmast föregående terminerna. De sakkunniga ha hemställt, att även i civila avlöningsreglementet och civila icke-ordinariereglementet måtte införas bestämmelser av samma innehåll som 18 § 1 mom. i de sakkunnigas reglementsförslag.

*Departements-
chefen.*

Genom proposition den 24 april 1942, nr 278, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till folkskolans avlöningsreglemente m. m. Det i propositionen förordade reglementsförslaget överensstämmer i allt väsentligt med 1941 års lärarlönesakkunnigas förslag. Därest riksdagen godkänner propositionen, böra bestämmelserna om tjänstledighetsavdrag under ferier för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga läroanstalter bringas i närmare anslutning till vad som i sådant hänseende föreslagits för folkskolans lärare. Härför erfordras ändring av bestämmelserna i 55 § 9 mom. 10 punkten samt 57 § 3 mom. 7 punkten civila avlöningsreglementet. Jag hemställer nu, att förslag om sådan ändring förelägges riksdagen. Med den lydelse, som givits 52 § 4 mom. 13 punkten och 54 § 2 mom. 8 punkten civila icke-ordinariereglementet, erfordras icke någon motsvarande ändring i sistnämnda reglemente.

3. Kallortstillägg till vissa befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

I 57 § 2 mom. 5 punkten civila avlöningsreglementet stadgas, att till tjänsteman vid lots- och fyrstaten, som är stationerad å sådan ort, där vistelsen till följd av ortens särskilt ensliga belägenhet kan anses medföra avsevärda olägenheter, utgår *enslighetstillägg* med följande, för olika klasser bestämda belopp för år räknat, nämligen med 90, 150, 210 och 270 kronor i respektive I, II, III och IV enslighetsklassen. På Kungl. Maj:t ankommer att bestämma de orter, där enslighetstillägg må utgå, samt dessa orters fördelning på de olika klasserna.

Enligt föreskrift i 54 § 1 mom. 1 punkten civila icke-ordinariereglementet skall vad sålunda stadgats gälla även beträffande extra ordinarie och extra tjänstemän.

I 13 § 1 punkten kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 478) med tilläggsbestämmelser till civila avlöningsreglementet ha fastställts de orter, där enslighetstillägg skola utgå, ävensom orternas fördelning på enslighetsklasser.

I 20 § civila avlöningsreglementet hava vidare meddelats bestämmelser om *kallortstillägg*. Sådant tillägg tillkommer tjänsteman, som är stationerad å ort inom rikets nordliga delar, där vistelsen på grund av klimatiska förhållanden och levnadsbetingelserna i övrigt kan anses medföra avsevärda olägenheter i fysiologiskt hänseende, och utgår med följande, för olika kallortsklasser bestämda belopp för år räknat, nämligen med 90, 150, 240, 360, 540 och 720 kronor i respektive I, II, III, IV, V och VI kallortsklassen. På Kungl. Maj:t ankommer att bestämma de orter, å vilka kallortstillägg skall utgå, och dessa orters fördelning å de olika kallortsklasserna. Vad sålunda stadgats gäller, jämlikt 18, 36 och 45 §§ civila icke-ordinariereglementet, även för extra ordinarie och extra tjänstemän samt aspiranter. Genom kungörelsen den 15 juni 1939 (nr 425) har Kungl. Maj:t meddelat bestämmelser angående orternas fördelning å de olika kallortsklasserna m. m.

I 57 § 2 mom. 7 punkten civila avlöningsreglementet har intagits ett särskilt stadgande angående kallortstillägg till tjänstemän vid lots- och fyrstaten. Där föreskrives, att för tjänsteman, som är berättigad att jämte enslighetstillägg eller fryskeppstillägg uppbära kallortstillägg, kallortstillägget skall minskas till hälften av det tjänstemannen jämlikt 20 § eljest tillkommande beloppet. Detta stadgande äger, jämlikt 54 § 1 mom. 1 punkten civila icke-ordinariereglementet, tillämpning jämväl å extra ordinarie och extra tjänstemän.

I skrivelse den 14 april 1942 har *lotsstyrelsen* föreslagit viss jämkning av den i 57 § 2 mom. 7 punkten civila avlöningsreglementet innefattade reduktionsregeln. Styrelsen har därvid bl. a. erinrat, att för närvarande enslighetstillägg utginge till lots- och fyrpersonal å 34 orter samt kallortstillägg till dylik personal å 21 orter. Till befattningshavare vid 6 lots- eller fyr-

platser, nämligen Rödkallens, Rönnskärs, Stora Fjäderäggs, Holmögadds och Bjuröklubbs fyrplatser samt Bjuröklubbs lotsplats utginge såväl enslighets- som kallortstillägg, därvid kallortstillägget på grund av förenämnda reduktionsregel nedsattes till hälften. Befattningshavarna vid dessa 6 lots- och fyrplatser åtnjöte enslighets- och kallortstillägg enligt följande förteckning:

	Enslighetstillägg kronor	Kallorts- tillägg kronor		Summa tillägg kronor
		oavkortat	efter reduktion	
Rödkallens fyrplats	150 (II)	240 (III)	120	270
Rönnskärs »	90 (I)	240 (III)	120	210
Bjuröklubbs lots- och fyrplatser	150 (II)	150 (II)	75	225
St. Fjäderäggs fyrplats	210 (III)	150 (II)	75	285
Holmögadds »	210 (III)	150 (II)	75	285

Därefter yttrar styrelsen:

Såsom förteckningen utvisar medför tillämpningen av nyssnämnda reduktionsregel bland annat, att en befattningshavare å ort (Rönnskärs fyrplats), för vilken enslighetstillägget till beloppet understiger 50 procent av kallortstillägget, kommer att sammanlagt i enslighets- och kallortstillägg åtnjuta lägre belopp, än om han icke varit berättigad till enslighetstillägg utan allenast till kallortstillägg, och i enlighet härmed även lägre belopp än kallortstillägget till befattningshavare å intill liggande — icke ensligt belägen — ort i samma kallortsklass. Enligt lotsstyrelsens förmenande bör åtgärd vidtagas för åstadkommande av ändring i nu angivna förhållande, vilket icke kan hava varit avsett vid utformandet av nu gällande bestämmelser. Jämväl för det fall (Rödkallens fyrplats), att enslighetstillägget väl överstiger 50 procent av kallortstillägget men dock icke uppgår till dettas belopp, synes den nedsättning i de sammanlagda förmånerna, som blir en följd av den nuvarande reduktionsregeln, vara större än vad som kan anses skäligt. Lotsstyrelsen anser sig för nu angivna fall böra ifrågasätta jämkning av den nuvarande reduktionsregeln, förslagsvis så, att densamma kompletteras med bestämmelse därom, att den föreskrivna minskningen i kallortstillägget icke må uppgå till högre belopp än som motsvarar hälften av enslighetstillägget. Vidtages sådan jämkning, kommer vad befattningshavaren äger att behålla i enslighets- och kallortstillägg alltid att motsvara summan av det högre tillägget och hälften av det lägre eller, om båda äro lika, det ena tillägget ökat med hälften.

Allmänna lönenämnden har i utlåtande den 23 april 1942 anfört, att lönenämnden i sak icke hade något att erinra mot lotsstyrelsens förslag om jämkning av bestämmelserna i 57 § 2 mom. 7 punkten civila avlöningsreglementet.

Genom inordnandet av lots- och fyrpersonalen under civila avlöningsreglementet har även denna personal kommit i åtnjutande av kallortstillägg, vilken förmån icke tillkom nämnda personal enligt det för samma personal dessförinnan gällande särskilda avlöningsreglementet. Såsom framgår av förarbetena till civila avlöningsreglementet har det särskilda stadgandet i 57 § 2 mom. 7 punkten av reglementet tillkommit på den grund, att i kallortstillägget ansetts ingå icke blott ett kallorts- utan även ett ödebygds- eller enslighetstillägg och att följaktligen en minskning i kallortstilläggets belopp vore motiverat beträffande befattningshavare, som ägde, jämte kallortstillägg, uppbära särskilt enslighetstillägg. Av lotsstyrelsens framställning framgår, att den i omförmälda punkt innefattade reduktionsregeln i vissa fall kommit att verka därhän, att vederbörande befattningshavare sammanlagt i enslighets- och kallortstillägg fått uppbära till och med mindre belopp än om enbart kallortstillägg utgått. Det synes mig vid sådant förhållande erforderligt, att en jämkning i omförmälda regel kommer till stånd i syfte att åstadkomma en jämnare avpassning av ifrågavarande förmåner för den personal, som därav beröres. I anslutning till lotsstyrelsens förslag vill jag förorda, att till stadgandet i 57 § 2 mom. 7 punkten fogas ett tillägg av den innebörd, att vad tjänsteman, som är berättigad till såväl enslighets- som kallortstillägg, efter reduktion av sistnämnda tillägg sammanlagt äger uppbära dock icke skall utgå med mindre belopp än som motsvarar summan av det större tillägget och hälften av det mindre tillägget eller, om båda äro lika, det ena tillägget ökat med hälften.

*Departements-
chefen.*

4. Verkstadsöveringenjörs vid telegrafverket återgång till förut innehavd befattning.

Enligt stadgandet i 58 § 2 mom. 3 punkten civila avlöningsreglementet, sådant detta författningsrum lyder enligt kungörelsen den 13 juni 1941, nr 453, äger Kungl. Maj:t befogenhet medgiva, att tjänsteman, vilken förordnats såsom distriktschef, verkstadsdirektör, överdirektör eller överingenjör vid telegrafverket men vilkens förordnande upphört utan att efterföljas av förnyat förordnande, må återgå till ordinarie befattning inom den lönegrad han före förordnandet tillhörde. Har sådant medgivande lämnats, skall för bestämmande av tjänstemannens placering i löneklass så anses, som om han även under den tid förordnandet varat innehaft ordinarie befattning inom nämnda lönegrad.

Vidare föreskrives i samma punkt att, därest så erfordras för beredande åt tjänsteman i nu avsett fall av ordinarie befattning, Kungl. Maj:t äger besluta därav betingad tillfällig ökning av antalet ordinarie tjänster.

I en till riksdagen den 20 mars 1942 avlåten proposition, nr 194, har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit (sid. 30 o. f.), att befattningen såsom föreståndare för tillverkningsavdelningen vid telegrafverkets verkstad i Nynäshamn från och med den 1 juli 1942 uppflyttas från lönegraden A 27 till lönegra-

den C 5 samt att densamma samtidigt erhåller den förändrade benämningen verkstadsöveringenjör.

Med hänsyn till den förändrade karaktär, ifrågavarande befattning skulle vid bifall till detta Kungl. Maj:ts förslag komma att erhålla, bör under angivna förutsättning den Kungl. Maj:t i 58 § 2 mom. 3 punkten civila avlösningsreglementet lämnade befogenheten utvidgas till att omfatta jämväl tjänsteman, som förordnats såsom verkstadsöveringenjör.

5. Lönereglering för försvarsattachéer och biträdande försvarsattachéer.

I den för innevarande budgetår fastställda personalförteckningen för ordinarie tjänstemän vid armén upptagas under rubriken Arméstaben sex beställningar för militärattachéer, därav två överstelöjtnants- och fyra majorsbeställningar. Av majorsbeställningarna är för närvarande en beställning vakant. Härutöver äro för närvarande tre beställningshavare, därav en ur kavalleriet, en i reserven och en å reservstat, beordrade till tjänstgöring såsom militärattachéer. Vid marinen och flygvapnet finnas några särskilda attachébefattningar ej uppförda å vederbörande personalförteckningar. Personalbehovet tillgodoses i stället genom kommendering av officerare ur respektive försvarsgrenar. Såsom biträden åt de militära attachéerna pläga kommanderas yngre officerare ur de olika försvarsgrenarna.

De militära attachéerna åtnjuta *lön* enligt vederbörlig lönegrad, varvid lönen beräknas efter den ortsgrupp, till vilken Stockholm hänföres. Vidare äga befattningshavarna rätt till *ortstillägg*. Detta utgår enligt Kungl. Maj:ts bestämmande antingen med ett fast belopp för år räknat eller ock i form av traktamentsersättning. Ortstillägget utgör i regel 9,000 kronor för beställningshavare i majorsgraden samt 8,000 kronor för beställningshavare i överstelöjtnantsgraden. Omfattar kommenderingen allenast del av år, reduceras ortstillägget i proportion till tjänstgöringstidens längd. Vid placering till tjänstgöring i land med exceptionellt höga levnadsomkostnader beräknas ortstillägget enligt särskilda grunder. Sålunda utgår ortstillägg till attaché med placering i London i form av traktamente med 50 kronor för dygn, dock högst för en tjänstgöringsperiod av sex månader under ett och samma år, samt till attaché med placering i Moskva med 1,800 kronor för månad. Till militärattachén i Washington utgår ortstillägget med 17,000 kronor för år räknat. Militärattachén i Paris (Vichy) har sedan år 1938 utöver ortstillägget uppburit ett extra ortstillägg av 1,332 kronor för år.

Härutöver har till de militära attachéerna alltsedan år 1931 utgått *kursförlustersättning*. Denna avser att i förekommande fall bereda befattningshavarna särskild gottgörelse för den värdeminskning, i främmande länders mynt räknat, som deras löneförmåner undergått på grund av förskjutningen i valutakurserna sedan den tid, då riksbankens skyldighet att inlösa sedlar med guld upphävdes.

Militärattachén i Washington har slutligen tillerkänts *utomeuropeiskt till-*

lägg med 5,000 kronor, *barntillägg* med 2,750 kronor samt *bostadsbidrag* med 2,400 kronor.

I en inom försvarsstaben upprättad promemoria har ifrågasatts, att de militära attachéerna och deras biträden skulle överflyttas till försvarsstabens stat. De militära attachéerna skulle därvid erhålla den gemensamma benämningen försvarsattachéer samt, alltefter tjänstegraden, hänföras till endera av lönegraderna Oa 4, Oa 5 och Oa 6. Biträdena skulle benämnas biträdande militära attachéer samt, alltefter tjänstegraden, hänföras till lönegrad Oa 2 eller Oa 3.

I samband med den sålunda tilltänkta omläggningen har en revision av de militära attachéernas avlöningsförhållanden ansetts vara erforderlig. I promemorian framhålles, att enligt nuvarande avlöningsbestämmelser ortstilläggen i regel utgöra en av de väsentligaste särskilda löneförmåner, som utgå till de militära attachéerna. Även om ortstilläggen ursprungligen varit anpassade efter levnadskostnaderna på vederbörliga orter, torde numera förhållandena ha så förändrats, att tilläggen icke äro överensstämmande med prisstegringen i olika länder, mätt i svensk valuta. Därtill kommer, att ortstilläggen i vissa fall till storleken växla för attachéerna å en och samma ort. Vidare har, framhålles det i promemorian, den i en del länder utgående kursförustersättningen i förhållande till ortstillägget stigit till i vissa fall betydande belopp. Detta förhållande har medfört, att de attachéer, som uppburit sådan ersättning, blivit bättre tillgodosedda än övriga befattningshavare.

I proposition den 27 mars 1942, nr 210, angående den fortsatta utbyggnaden och organisationen av landets försvarskrafter (försvarspropositionen) har i anslutning till det i förenämnda promemoria framförda förslaget förutsatts, att å försvarsstabens stat skola uppföras sammanlagt 14 militära attachéer, benämnda försvarsattachéer, med arvoden motsvarande lön enligt lönegraderna Oa 6, Oa 5 eller Oa 4, därav 6 ur armén, 4 ur marinen och 4 ur flygvapnet, ävensom att för tjänstgöring såsom biträdande militära attachéer, benämnda biträdande försvarsattachéer, skola avses ur vederbörliga förband (motsvarande) kommenderade beställningshavare.

Jag anhåller nu att få underställa ärendet Kungl. Maj:ts prövning, i vad rör frågan om en revision av avlöningsförhållandena för ifrågavarande personal. De härmed sammanhängande anslagsfrågorna anmälas denna dag av chefen för försvarsdepartementet.

Vid en revision av de militära attachéernas avlöningsförhållanden har den vid 1939 års lagtima riksdag genomförda löneregleringen för utrikesrepresentationens tjänstemän synts böra läggas till grund för beräklandet av de militära attachéernas särskilda löneförmåner. I promemorian uttalas att de militära attachéerna, vilka äro underställda beskickningscheferna på tjänstgöringsorterna, i de flesta avseenden äro underkastade samma förhållanden beträffande levnadsvillkor m. m. som övriga tjänstemän vid vederbörliga be-

skickningar. Det har därför ansetts vara lämpligt, att även de militära attachéerna i löneavseende i stort sett jämställas med utrikesdepartementets tjänstemän. Härvid ha de militära attachéerna synts närmast böra jämföras med legationsråd, oavsett innehavd militär tjänstegrad. I promemorian förutsättes fördenskull, att samma särskilda löneförmåner, som tillkomma legationsråd, nämligen ortstillägg, barnbidrag, utomeuropeiskt tillägg, prisutjämningsbidrag samt flyttningsbidrag, skola utgå jämväl till militär attaché vid samma beskickning. Härutöver skulle militär attaché tillförsäkras representationsbidrag ävensom visst bidrag till anskaffande och hållande av bil.

Även de biträdande militära attachéerna ha ansetts böra erhålla sådana särskilda löneförmåner, att de med upprätthållande av en mot deras ställning svarande lämplig standard kunna åtaga sig en dylik kommendering. Jämväl härvidlag borde de för utrikesrepresentationens tjänstemän fastställda särskilda löneförmånerna läggas till grund. Med hänsyn till att i regel endast högskoleutbildade eller eljest särskilt kvalificerade officerare borde ifrågakomma såsom biträdande militära attachéer, ha de ansetts böra i fråga om åtnjutande av särskilda löneförmåner närmast jämställas, kapten med förste legationssekreterare och löjtnant med andre legationssekreterare.

Ortstilläggen, i vilka skulle inräknas nuvarande extra ortstillägg och kursförlostersättning, skulle enligt promemorian bestämmas med utgångspunkt från motsvarande tillägg till legationsråd, respektive förste och andre legationssekreterare.

Vid sidan av ortstilläggen skulle utgå vissa särskilda lönetillägg, nämligen *barnbidrag* för att möjliggöra svensk uppfostran av befattningshavarnas barn, *utomeuropeiskt tillägg* för att kompensera de merkostnader och allmänna olägenheter som följa av placeringen i avlägsnare länder, *representationsbidrag* till militär attaché, *bidrag* åt militär attaché *för inköp av automobil*, *bidrag* åt militär attaché *för hållande av automobil* samt *förflyttningsbidrag*.

Slutligen skulle även s. k. *prisutjämningsstillägg* utgå i vissa fall.

Till stöd för förslaget om införande av *representationsbidrag* till de militära attachéerna anföres i promemorian huvudsakligen följande.

Om en militär attaché i stort sett kan jämställas med legationsråd, förefinnas dock vissa väsentliga skillnader. Ett legationsråd har samma verksamhetsfält som vederbörande beskickningschef, varav följer, att den sistnämnde i viss utsträckning fullgör den för båda erforderliga representationsplikten. De militära attachéerna måste däremot som regel utöva en helt självständig representation, varvid är att märka, att attachéerna på de större orterna försvarsgrensvis utgöra särskilda »kårer», var och en med sin doyen. Därest svensk militär attaché intager sådan ställning, vilket på flera orter för närvarande är fallet, uppstå ytterligare oundvikliga förpliktelser i ekonomiskt avseende. Det torde vara väl motiverat att vid fastställandet av militär attachés löneförmåner tillse, att dessa så beräknas att representationsmöjligheterna, vilka äro en viktig förutsättning för vinnandet av resultat i underrättelseavseende, i möjligaste mån väl tillgodoses.

För att belysa den ställning, militär attaché enligt internationell uppfattning intager, torde böra nämnas, att sådan attaché anses representera sitt lands försvarsgren hos motsvarande försvarsgren i det land, där han är anställd.

Härav följer, att han intager en helt annan ställning än vad endast hans militära grad innebär. Sålunda mottages han i flera länder i audiens av statsöverhuvudet vid till- och frånträdandet av sin befattning samt förhandlar i vissa fall direkt med respektive försvarsminister och försvarsgrenschefer m. fl.

Beträffande denna fråga torde vidare böra framhållas, att de militära attachéerna icke i likhet med sändebud åtnjuta några förmåner såsom fri bostad samt av staten anskaffade möbler, duktyg, porslin, silver, m. m., varför deras utgifter i samband med den nödvändiga representationen bliva högst betydande och synnerligen betungande för individen. Det torde därför vara av behovet påkallat, att ett representationsbidrag tilldelas de militära attachéerna. Storleken av ett dylikt bidrag är givetvis varierande och beroende av levnadskostnaderna på orten. Med stöd av de erfarenheter, som i detta avseende vunnits, synes emellertid ett dylikt representationsbidrag icke kunna sättas lägre än till 25 procent av vederbörligt ortstillägg.

I fråga om *bidrag till anskaffande och hållande av automobil* anföres i promemorian i huvudsak följande:

Utländska makter hålla i regel sina militära attachéer med bil och chaufför ävensom med erforderliga drivmedel, garage och försäkring. Någon sådan förmån har emellertid hittills icke tillkommit de svenska militära attachéerna, vilka varit nödsakade att av privata medel bestrida kostnaderna härför. En bil torde icke längre kunna betraktas såsom någon lyxartikel utan har allt mer blivit ett nödvändigt fortskaffningsmedel särskilt för den, som har sin verksamhet förlagd till en större stad med dess betydande avstånd. De militära attachéerna kunna icke för sina tjänsteuppdrag påräkna beskickningschefens bil, vilken är väl behövlig för beskickningens verksamhet i övrigt.

Erfarenheten har också visat, att de militära attachéerna i regel ansett sig nödsakade att anskaffa bil för att kunna bestrida sin tjänst på ett tillfredsställande sätt. Under kris- och krigstider kunna dessutom hyrbilar endast med största svårighet och tidsutdräkt anskaffas eller för närvarande, såsom i Frankrike och vissa andra länder, icke alls. Bilen utgör slutligen det enda fortskaffningsmedel, som i regel kan påräknas vid en eventuell evakuering av beskickningsorten.

Vid bedömandet av frågan om behov av bil har övervägts, huruvida det icke skulle vid samma beskickning vara tillfyllest med endast en bil för samtliga militära attachéer. Erfarenheten har emellertid visat, att så icke är förhållandet. De olika försvarsgrenarnas ministerier och staber ligga vanligtvis vitt skilda från varandra, under det att besök hos dessa myndigheter ofta inträffa samtidigt. Därtill kommer, att en militär attaché kan anmodas närvara vid någon militär tilldragelse på betydande avstånd från tjänstgöringsorten m. m., varigenom bil ej skulle stå till förfogande för de kvarvarande i händelse av behov. Det har därför ansetts erforderligt, att var och en av attachéerna förfogar över bil.

Då det måste anses såsom ett statens intresse att de på vederbörliga orter ständigt bosatta attachéerna äro innehavare av bil, synes det också rättvist, att kostnaderna härför ej skola uteslutande bestridas genom anlitan av andra löneförmåner, som beräknats utan hänsyn till hållande av bil eller genom anlitan av privata medel. Ett lämpligt bidrag för anskaffande av och hållandet av bil torde därför böra utgå till dessa attachéer.

Beträffande principerna för dylikt bidrag synas motsvarande bestämmelser rörande sändebud (såsom chef för beskickning) böra ligga till grund. Vissa väsentliga skillnader förefinnas emellertid. Under det att en beskickningschef i allmänhet kvarstår i sin befattning under längre tid, bibehålla de militära

attachéerna i regel sina befattningar vanligen omkring 3 år (i en del fall dock betydligt längre). Efter en 3-årsperiod torde det vara förenat med god ekonomi att verkställa ombyte av bil. Det synes därför ej lämpligt, att staten skulle vara ägare av de militära attachéernas bilar utan i stället genom ett för år räknat belopp bidra till inköp av dessa. Härigenom skulle det stå en tillträdande attaché fritt att antingen övertaga företrädarens eller skaffa sig en ny. På så sätt vinnes dels att bilarna befinna sig i gott skick, dels ock att de kunna anpassas efter vederbörandes behov. Storleken av bidraget till inköp av bil torde böra sättas till högst 3,000 kronor, under förutsättning att vederbörande kvarstår i sin befattning 3 år. I annat fall torde bidraget böra beräknas med ett belopp av 1,000 kronor räknat per år av tjänstgöringstiden, dock efter 6 år med 500 kronor per år.

Vad beträffar ersättningen för hållandet av bil synes det rimligt, att ersättningsbeloppet omfattar *dels* kostnaden för visst antal liter bensin, förslagsvis högst 2,000 liter jämte däremot svarande kvantitet smörjolja, enligt det för diplomatisk personal å tjänstgöringsorten gällande priset, *dels* kostnaden för försäkring, omfattande såväl ansvarighetsförsäkring som försäkring för skada å bilen, *dels ock* hyra av garage, därest tillgången till sådant ej finnes inom beskickningshuset. Med hänsyn till att bilarna äro vederbörande attachés egendom synes däremot den ersättning av 500 kronor, som årligen utgår till beskickningschef, icke böra ifrågakomma.

Enär kostnaderna utomlands för försäkring i regel äro beroende av bilens storlek m. m., synes en begränsning lämpligen böra göras beträffande den storleksordning, intill vilken sådan ersättning utgår.

Bidrag till inköp av och ersättning för hållande av bil bör givetvis endast utgå till attaché, som styrker sig vara ägare av sådan. Förstnämnda bidrag bör dock förskottsvis kunna utanordnas mot avgiven försäkran att bil skall anskaffas jämte framdeles bestyrkande av bilförvärv.

Därest militär attaché av någon anledning icke anser sig böra anskaffa bil, bortfaller därmed förmånen av i det närmaste kostnadsfria färder, vilka i stället måste betalas kontant. Det synes därför rättvist, att i sådant fall en viss årlig ersättning för bilfärder utgår, förslagsvis med 1,200 kronor. Motsvarande ersättning bör jämväl utgå till militär attaché, som endast tidvis uppehåller sig i visst land, i proportion till längden av uppehållet därstädes.

I ett över promemorian avgivet utlåtande har 1942 års försvarsberedning lämnat förslaget utan erinran utom i vad angår ifrågasatt bidrag till anskaffande och underhåll av automobil. I sistnämnda avseende har försvarsberedningen anfört följande:

Försvarsberedningen, som väl anser, att kostnaderna för de militära attachéernas bilresor i tjänsten icke böra bestridas genom anlitande av dem tillkommande löneförmåner eller genom anlitande av privata medel, har dock icke funnit klarlagt, att dessa befattningshavare måste beredas möjlighet att anskaffa egen bil för fullgörande av sina tjänsteuppdrag. En ur flera synpunkter lämpligare utväg synes försvarsberedningen vara, att till de militära attachéerna i stället finge utgå ersättning för bilresor, förslagsvis med 1,200 kronor för år. Därest attaché endast tidvis uppehåller sig i visst land, bör nämnda ersättning utgå i proportion till längden av uppehållet därstädes.

Departements-
chefen.

Såsom av den föregående redogörelsen framgår, åsyftar det i promemorian framlagda förslaget, att de till de militära attachéerna och deras biträden nu utgående särskilda löneförmånerna skulle omregleras i principiell anslutning till det avlöningssystem, som gäller för utrikesförvaltningens di-

plomatiska och konsulära tjänstemän vid stationering utomlands. De militära attachéerna skulle härvid, oberoende av innehavd tjänstegrad, jämfästas med legationsråd. De biträdande militära attachéerna skulle, alltefter innehavd tjänstegrad såsom kapten eller löjtnant, likställas med förste, respektive andre legationssekreterare.

Frågan om en omprövning av löneförhållandena för de militära attachéerna och deras biträden har aktualiserats genom den lönereglering för utrikesrepresentationens befattningshavare, som genomfördes år 1939. Mot bakgrunden härav torde någon saklig erinran icke kunna göras mot tanken på att ersätta de nuvarande delvis föråldrade och oenhetliga avlöningsbestämmelserna för de militära attachéerna och deras biträden med mera tidsenliga lönetekniska anordningar. Härigenom skulle vinnas en mera tillfredsställande avvägning av löneförmånerna å olika orter samt en närmare anpassning av avlöningen efter växlande förhållanden än som för närvarande är möjlig att åstadkomma. Därmed skulle i sin tur skapas större rättvisa befattningshavarna emellan, samtidigt som befattningshavarna genom löneförmånernas större fasthet skulle beredas ökad trygghet. Vid nu angivna förhållanden finner jag mig böra i princip giva min anslutning till det i promemorian framlagda förslaget. Den i förslaget verkställda jämförelsen mellan å ena sidan militär attaché och legationsråd samt å andra sidan biträdande militär attaché och förste, respektive andre legationssekreterare synes mig vara ägnad att giva ett skäligt resultat vid de olika löneförmånernas utmätande.

Såsom föreslagits i försvarspropositionen böra de militära attachéerna benämnas försvarsattachéer och de biträdande militära attachéerna benämnas biträdande försvarsattachéer.

Jag övergår härefter till frågan om avvägningen av de särskilda löneförmånerna.

Vad först beträffar ortstilläggens avvägning och inbördes storleksordning, ha desamma i förslaget upptagits med belopp motsvarande dem, som enligt fastställd stat gälla för de diplomatiska tjänstemän, med vilka vederbörande militära befattningshavare ansetts böra närmast jämfästas. Mot denna beräkningsgrund är från min sida i och för sig icke något att erinra. Emellertid skulle enligt förslaget försvarsattachéerna vid sidan av ortstilläggen äga uppbära särskilda representationsbidrag med belopp, motsvarande en fjärdedel av nämnda tillägg. Förslaget i denna del har motiverats med, att försvarsattachéerna — till skillnad från legationsråden — ha sig ålagd en ofta betungande representationskyldighet. Utan att vilja bestrida, att ifrågavarande tjänstemän kunna ha att vidkännas särskilda utgifter i samband med representation, måste jag likväl ställa mig betänksam mot att på förevarande område införa representationsbidrag såsom en särskild avlöningsförmån. Gentemot en dylik anordning talar icke minst det förhållandet, att någon dylik förmån icke tillkommer utrikesförvaltningens tjänstemän vid stationering utomlands. I varje fall är jag icke beredd att utan närmare utredning på denna punkt tillstyrka införandet av särskilda representationsbidrag av den betydande storleksord-

ning, som innefattas i förslaget. För egen del är jag närmast benägen att tillstyrka en sådan lösning, att försvarsattachéerna beredas en viss kompensation för representationskostnader genom en måttlig förhöjning av de eljest utgående ortstilläggen. I sådant hänseende har jag funnit mig böra stanna vid att förorda, att de på förut angivet sätt beräknade ortstilläggen till försvarsattachéerna uppräknas med i genomsnitt 10 procent. Ortstilläggen skulle i enlighet härmed, alltefter stationeringsorten, utgå med 9,000, 11,000, 20,000 eller 22,000 kronor.

Vad härefter angår vissa andra särskilda avlöningsförmåner, har förslaget icke givit mig anledning till erinran, i vad detsamma avser införande i det blivande lönesystemet av barnbidrag, utomeuropeiskt tillägg och förflyttningsbidrag.

Beträffande frågan om utgivande av bidrag till anskaffande och hållande av automobil, finner jag den av 1942 års försvarsberedning anvisade utvägen, att till försvarsattachéerna må utgå ersättning för bilresor med visst belopp för år räknat, vara att föredraga framför den i promemorian föreslagna anordningen. Det av försvarsberedningen föreslagna beloppet, 1,200 kronor per år, finner jag vara lämpligt avvägt. Såsom försvarsberedningen anför, bör ersättningen, därest attachén endast tidvis uppehåller sig i visst land, utgå i proportion till längden av uppehållet därstädes.

Med avseende å prisutjämningsstillägg förutsätter jag, att — liksom fallet är vid utrikesförvaltningen — en viss möjlighet hålles öppen till anpassning utanför lönesystemets ram av försvarsattachéernas och de biträdande försvarsattachéernas löner efter extra ordinära förhållanden. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att fördela anvisade medel och därvid meddela de närmare föreskrifter i fråga om tilläggen, som må befinnas erforderliga.

På grundval av verkställda kostnadsberäkningar erhålles följande jämförelse mellan nuvarande kostnader och kostnaderna för den i det föregående förordade löneregleringen:

	Nuvarande kostnader kronor	Blivande kostnader kronor
Ortstillägg	175,750	291,000
Extra ortstillägg	1,332	—
Barnbidrag	2,750	35,500
Utomeuropeiskt tillägg	5,000	23,000
Ersättning för automobilresor	—	16,800
Förflyttningsbidrag	—	30,000
Bostadsbidrag	2,400	—
Kursförlustersättning	57,337	—
Prisutjämningsstillägg	—	19,000
	244,569	415,300

Kostnaderna för den föreslagna löneregleringen skulle således uppgå till (415,300 — 244,569 =) 170,731 kronor. Härav belöper 91,500 kronor å sär-

skilda förmåner åt biträdande försvarsattachéer, vilka för närvarande ej uppbära någon ersättning utöver den ordinarie avlöningen.

I detta sammanhang torde böra framhållas, att på grund av avvägningen av nuvarande kursförlostersättning omläggningen av löneförhållandena för försvarsattachéerna i några fall medför, att vederbörande attaché kommer att få vidkännas minskning i hittills utgående särskilda löneförmåner. I de fall, där minskningen blir av mera avsevärd storleksordning, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att medelst anlåtande av det under fjärde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget till extra utgifter övergångsvis bereda vederbörande attaché skälig kompensation för sålunda liden löneminskning.

Vid ett genomförande av den i det föregående föreslagna löne regleringen för försvarsattachéer och biträdande försvarsattachéer erfordras vissa ändringar i militära avlöningsreglementet. Sålunda bör till en början under 6 § nämnda reglemente intagas en föreskrift om att för beställningshavare tjänstgörande såsom försvarsattaché eller biträdande försvarsattaché med stationering utomlands lön utgår efter ortsgrupp I. Under 33 § böra vidare intagas föreskrifter om åtnjutande av de särskilda löneförmåner, som skola tillkomma försvarsattaché och biträdande försvarsattaché. Det förslag, som jag i sådant hänseende framlägger, har i tillämpliga delar upprättats efter förebild av de i 50 § civila avlöningsreglementet upptagna föreskrifterna om vissa förmåner åt utrikesrepresentationens tjänstemän vid stationering utomlands. Under 37 och 45 §§ reglementet böra slutligen intagas föreskrifter om sjukvård och begravningshjälp för ifrågavarande personal.

6. Överbefälhavarens anställnings- och avlöningsförhållanden.

I försvarspropositionen har förslag framlagts om inrättande i fredstid av en särskild befattning för överbefälhavare över rikets försvarskrafter. Överbefälhavaren skulle förordnas för en tid av högst sex år samt åtnjuta en årlön av 24,000 kronor. I anslutning härtill har i den i propositionen denna dag, nr 266, angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatsens fjärde huvudtitel för budgetåret 1942/43 framlagda personalförteckningen för försvarsstaben upptagits en särskild befattning för överbefälhavare med lön enligt lönegraden Ob 5.

Vid bifall till ifrågavarande förslag bör den under 5 § militära avlöningsreglementet intagna löneplanen Ob utbyggas med ytterligare en lönegrad, lönegraden Ob 5 med en årlön av 24,000 kronor. Ett genomförande av förslaget föranleder även ändring av 16 § 1 mom. angående semester, av 17 § angående tjänstledighetsavdrag samt av 20 § 1 mom. angående tjänstledighet till följd av sjukdom m. m. Tjänstledighetsavdragen böra i analogi med vad som gäller för befattningshavare i motsvarande löneställning å löneplan C i civila avlöningsreglementet bestämmas till 17, respektive 34 kronor.

7. Fänriks anställnings- och avlöningsförhållanden.

Enligt de före år 1939 gällande bestämmelserna konstituerades fänrikarna av Kungl. Maj:t och kunde efter två år erhålla fullmakt. Genom 1939 års militära avlöningsreglemente infördes vid sidan av ordinarie fänrikar kategorien extra ordinarie fänrikar, vilka antagas av försvarsgrenscheferna medelst antagningsbevis.

I försvarspropositionen har förutsatts, att begreppet ordinarie fänrik skall slopas från och med den 1 juli 1942 och att samtliga fänrikar skola vara icke-ordinarie beställningshavare med titeln fänrik utan bestämningen »extra ordinarie». Detta har ansetts medföra en betydande förenkling i skilda hänseenden utan att för den enskilde officeren medföra annat än obetydlig ekonomisk nackdel tillika med någon förlängning av tjänstetiden såsom icke-ordinarie beställningshavare.

Vid genomförande av den sålunda tilltänkta anordningen bliva vissa formella ändringar erforderliga i 1, 11, 50 samt 54—56 §§ militära avlöningsreglementet. Därjämte torde böra övergångsvis föreskrivas bland annat, att bestämmelserna i 3 avd. nämnda reglemente icke skola äga tillämpning å den, som före den 1 juli 1942 vunnit befordran till ordinarie fänrik och som därefter kvarstår i dylik beställning utan att för sådan beställningshavare bestämmelserna i 2 avd. avlöningsreglementet fortfarande skola gälla.

8. Extra ordinarie underofficerares anställnings- och avlöningsförhållanden.

I försvarspropositionen har i anslutning till vad som för närvarande gäller förutsatts, att underofficerskompetens i normala fall skall uppnås efter sju tjänstår, det första halvåret i överstatsanställning däri inräknat. Enligt det av chefen för försvarsdepartementet förordade utbildningssystemet skulle emellertid en kategori av fast anställda, nämligen de som avlagt realexamen redan före volontäranställning, kunna vinna underofficerskompetens redan efter fem tjänstår. Då fullmakt å underofficersbeställning syntes böra erhållas först efter en sammanlagd tjänstetid av sju år, har i propositionen förutsatts, att furir, beträffande vilken tidigare underofficersbefordran ifrågakommer, skall antagas medelst antagningsbevis såsom extra ordinarie sergeant, respektive såsom extra ordinarie underofficer av 2. graden, varefter fullmakt skulle erhållas, sedan sju tjänstår uppnåtts.

Ett genomförande av ifrågavarande förslag förutsätter vissa ändringar i militära avlöningsreglementet. Sålunda böra i reglementet intagas föreskrifter för de extra ordinarie underofficerarna motsvarande dem, som enligt 3 avd. av reglementet gälla beträffande fänrikar. Löneplanen för de extra ordinarie underofficerarna torde härvid böra erhålla beteckningen UEo och omfatta löneklasserna a, 1 och 2, av vilka den förstnämnda bör motsvara löneklassen 3 i den i manskapsavlöningsreglementet intagna löneplanen Mb samt löneklasserna 1 och 2 böra sammanfalla med motsvarande löneklasser inom löne-

plan UO. Därjämte böra i 1 § av reglementet intagas kompletterande stadganden beträffande ifrågavarande beställningshavare samt deras antagning och entledigande av motsvarande innehåll som i fråga om fänrik. Jämväl 12 § 1 mom. bör kompletteras med en föreskrift av innebörd att sneddningsregeln skall äga tillämpning vid befordran till ordinarie underofficer från beställning såsom extra ordinarie underofficer.

9. Flygtillägg till samtliga officerare vid flygvapnet.

I försvarspropositionen föreslås, att samtliga officerare på stat vid flygvapnet — utom i intendenturbefattning — skola vara flygande. Ett genomförande av detta förslag förutsätter, att den i 27 § 1 mom. militära avlösningsreglementet intagna flygtilläggstabellen kompletteras så till vida, att i densamma införes jämväl beställningshavare i lönegraden Ob 4, d. v. s. chefen för flygvapnet. Flygtillägget till denne torde böra utgå med samma belopp, som fastställts för officerare i lönegraderna Oa 2—6 samt Ob 2, eller 270 kronor för månad.

10. Fast anställt manskap över stat i menigs ställning.

I försvarspropositionen har förutsatts, att en gemensam rekryteringstidpunkt skall införas för hela krigsmakten på det sätt, att första anställning av fast anställt manskap skulle äga rum den 1 oktober. Avgång ur tjänst skulle vid armén i regel ske den 1 april. Under tiden 1 oktober—31 mars av första anställningstiden borde volontären vid armén upptagas över stat vid vederbörande truppförband och därvid erhålla lön enligt lönegraden Ma 1. Vid flottan skulle med hänsyn till övningsåret avgång ur tjänst ske den 31 oktober, vadan vid denna försvarsgren första anställningsåret skulle omfatta 13 månader. I nämnda proposition har uttalats, att det borde utredas, huruvida det första halvåret av anställningen, respektive vid flottan det första anställningsårets trettonde — i realiteten första — månad, borde tillgodoräknas vederbörande såsom tjänstår vid löneklassuppflyttning. Det nya systemet med anställande vid armén av volontär över stat avses skola träda i kraft instundande höst.

Kungl. Maj:t torde böra erhålla riksdagens bemyndigande att utfärda erforderliga bestämmelser rörande avlösningsförhållandena för ifrågavarande manskap. Till frågan, huruvida och i vad mån omläggningen påkallar ändring i manskapsavlösningsreglementet, är jag ej beredd att nu taga ställning. Denna fråga torde böra göras till föremål för närmare utredning.

11. Ändring av bestämmelserna angående s. k. riktartillägg vid flottan.

Enligt bestämmelser, som meddelats senast genom Kungl. Maj:ts brev den 27 mars 1936, ägde redan före ikraftträdandet av det nu gällande manskapsavlösningsreglementet flaggkorpraler och korpraler (höghåtsmän) vid flottan,

vilka uttagits till riktare vid kanon, att åtnjuta särskilda för månad utgående lönetillägg, s. k. riktartillägg, under förutsättning att de varit anställda minst fyra år. Sådana lönetillägg tillkommo enligt Kungl. Maj:ts brev den 30 juni 1937 även flaggkorpraler och korpraler (högbåtsmän), som uttagits till plutonbefälhavare vid luftvärnsartilleri och till avståndsobservatörer.

I det förslag till manskapsavlöningsreglemente, som i proposition, nr 127, förelades 1940 års lagtima riksdag, upptogs en generell föreskrift om dylika förmåner. Förslaget i denna del lämnades av riksdagen utan erinran. I enlighet härmed stadgas i 26 § 3 mom. av det den 21 juni 1940 utfärdade manskapsavlöningsreglementet följande:

»Under tjänstgöring såsom riktare, plutonbefälhavare vid luftvärnsartilleri eller avståndsobservatör må särskilda förmåner utgå enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder.»

I anslutning härtill har Kungl. Maj:t i 9 kap. av kungörelsen den 21 juni 1940 (nr 653) med tilläggsbestämmelser till manskapsavlöningsreglementet meddelat närmare föreskrifter angående riktartillägg. Tilläggens belopp överensstämmer med de lönetillägg, som före manskapsavlöningsreglementets ikraftträdande utgingo enligt Kungl. Maj:ts förenämnda brev den 27 mars 1936 och den 30 juni 1937.

I skrivelse den 26 september 1941 har *försvarsväsendets underbefälsförbund* anfört i huvudsak följande:

Det i 26 § 3 mom. manskapsavlöningsreglementet förekommande uttrycket »under tjänstgöring såsom riktare etc.» hade föranlett sådan tolkning, att nämnda lönetillägg utginge endast då beställningshavare direkt utnyttjades för tjänstgöring inom vederbörande specialgren. Däremot hade lönetillägget i motsats till vad tidigare varit fallet ansetts icke kunna utbetalas under landtjänstgöring. Uttagning till här ifrågavarande specialtjänst ägde rum med ledning av resultatet vid genomgången yrkesutbildning och av vid läkarundersökning konstaterad lämplighet. Tillägget angåves vidare vara månatligt. Det syntes alltså vara givet, att tillägg skulle utgå oavsett den för tillfället innehavda befattningen i land eller ombord, så länge beställningshavaren vore uttagen för resp. specialtjänst. Ändring i sistnämnda förutsättning kunde av olika skäl förekomma, bland annat på grundval av den kontroll över yrkeskickligheten, som förekomme vid regelmässigt återkommande repetitionskurser. Reglerna för uttagning till de här berörda specialtjänsterna, repetitionskurser, högsta levnadsålder för kvarstående i specialbefattning, andra skäl till uttagningens upphörande m. m. vore noga angivna i skolreglementet för flottans manskap. Uttrycket »uttagen till» vore således klart definierat och måste anses utgöra grundval för åtnjutande av respektive lönetillägg.

I anslutning härtill har förbundet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga erforderlig åtgärd i syfte att ifrågavarande lönetillägg bleve i likhet med vad som tidigare gällt utbetalade under i tilläggsbestämmelserna till manskapsavlöningsreglementet angivna förutsättningar, oberoende av arten av den tjänstgöring, som vederbörande beställningshavare bestrede.

Över ifrågavarande framställning ha utlåtanden avgivits av *marinförvaltningen*, som därvid överlämnat en av *chefen för Karlskrona örlogsstation*

gjord framställning i ämnet jämte ett däröver av *chefen för kustflottan* avgivet yttrande, samt av *försvarsväsendets lönenämnd*.

Chefen för Karlskrona örlogsstation har i nyssnämnda framställning anhållit, att Kungl. Maj:t måtte *antingen* förelägga riksdagen förslag om ändring av manskapsavlöningsreglementets 26 § 3 mom., med gällande kraft från och med den 1 juli 1940, *eller* eljest vidtaga sådana åtgärder, att de manskapet vid flottan tillerkända ifrågavarande lönetilläggen efter nyssnämnda dag icke tillätes utgå efter andra eller sämre grunder än som tillämpats före nämnda dag.

Chefen för kustflottan har tillkännagivit, att han anslöte sig till den av *chefen för Karlskrona örlogsstation* gjorda framställningen under förutsättning, att det icke inträffade, att personal, som ombord tjänstgjorde såsom riktare etc., ej uppbure lönetillägg, under det att personal i land åtnjöte sådan förmån.

För egen del har *marinförvaltningen* yttrat, bland annat, följande:

I *chefens* för kustflottan yttrande över *chefens* för Karlskrona örlogsstation nu överlämnade skrivelse har denne anført, att han anslöte sig till den av *chefen för Karlskrona örlogsstation* gjorda framställningen under förutsättning, att det icke inträffade, att personal, som ombord tjänstgjorde såsom riktare etc., ej uppbure lönetillägg, under det personal i land åtnjöte förmånen. Under hand har *marinförvaltningen* inhämtat att *chefen* för kustflottan härmed avsåge, att han i och för sig icke motsatte sig, att tillägget även utginge till personal, som tjänstgjorde i land, men önskade under alla omständigheter tillförsäkra riktare etc. i praktisk tjänst ombord nämnda förmåner. Detta kunde i viss grad åstadkommas genom ändrade kommenderingar eller genom att lätta på föreskrifterna för tilläggets åtnjutande. För att ej kollidera med myndigheternas i land synpunkter på personalbehovet därstädes, vore den senare utvägen att föredraga.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer *marinförvaltningen*, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen den ändringen i 26 § 3 mom. gällande manskapsavlöningsreglemente, att orden »under tjänstgöring» utbytes mot orden »till dem som uttagits för tjänstgöring».

Försvarsväsendets lönenämnd har bland annat anført:

Orsaken till att riktartillägg på sin tid infördes såsom en särskild löneförmån för flottans artillerimatrosor har varit, att det visat sig nödvändigt att vidtaga särskilda åtgärder för att säkerställa rekryteringen av yrkesgrenen artillerimatros och för bibehållande i tjänst av inom nämna yrkesgren redan anställd personal. I sådant syfte tillkom därför för vissa grupper av artillerimatrosor den nu ifrågavarande förmånen i form av fasta arvoden, vilka enligt tidigare gällande bestämmelser utgingo till vissa artillerimatrosor såväl under tjänstgöring ombord såsom riktare etc. som ock under landtjänstgöring. Att förmånen ansågs kunna utgå jämväl under landtjänstgöring motiverades bland annat därmed, att de särskilt utbildade och uttagna riktarna under de tider, då de icke vore sjökommenderade, i första hand användes såsom instruktörer i land och även under dylik tjänstgöring låge i träning för att bibehålla förvärvad yrkesskicklighet.

De nu gällande bestämmelserna i ämnet innebära otvivelaktigt en försämring i jämförelse med vad som i sådant hänseende gällde före den 1 juli 1940, då det nya manskapsavlöningsreglementet trädde i kraft. Enligt löne-

nämndens mening kan den nuvarande inskränkningen i artillerimatrosernas rätt att uppbära särskilt yrkestillägg sannolikt medföra risk att svårigheter uppstå att framdeles i tjänst bibehålla manskap inom denna viktiga yrkesgren vid flottan. Lönenämnden anser fördenskull, att en återgång beträffande utbetalningen av denna förmån i anslutning till de före den 1 juli 1940 gällande bestämmelserna bör äga rum.

På grund av vad ovan anförts får lönenämnden, som finner avlöningsreglementets föreskrifter i ämnet utgöra hinder för de s. k. riktartilläggs utbetalande under annan tjänstgöring än såsom riktare etc., tillstyrka, att Kungl. Maj:t måtte i anslutning till marinförvaltningens framställning vidtaga de åtgärder, vilka erfordras för vinnande av det med framställningarna avsedda syftemålet.

*Departements-
chefen.*

Såsom framgår av det anförda ha de tidigare gällande bestämmelserna angående särskilda lönetillägg — riktartillägg — till vissa artillerimatrosor så tillämpats, att dylika lönetillägg utbetalats till vederbörande icke blott under beställningshavares tjänstgöring ombord såsom riktare, plutonbefälhavare vid luftvärnsartilleri eller avståndsobservatör, utan även under den tid vederbörande varit kommenderad till annan tjänstgöring i land. Såsom stadgandet i 26 § 3 mom. manskapsavlöningsreglementet är formulerat lär numerera till beställningshavare, som uttagits till specialtjänstgöring såsom riktare etc., icke kunna utbetalas riktartillägg med mindre han i sådan egenskap fullgör praktisk tjänstgöring ombord. Emellertid förekommer det understundom, att sådan beställningshavare, utan att hans uttagning till specialtjänst härigenom upphäves, tillfälligt kommenderas till tjänstgöring i land såsom instruktör eller överhuvud taget till sådan tjänstgöring i land, som är ägnad att bibehålla honom vid eller främja den yrkesduglighet, som kräves för den specialtjänst, till vilken han blivit uttagen. Jag har intet att erinra mot att såsom myndigheterna förordat riktartillägg må utgå även under dylik landkommendering. I enlighet härmed vill jag på sätt marinförvaltningen föreslagit och försvarsväsendets lönenämnd tillstyrkt förorda sådan ändring i stadgandets ordalydelse, med giltighet från och med den 1 juli 1942, att orden »Under tjänstgöring såsom riktare, plutonbefälhavare vid luftvärnsartilleri eller avståndsobservatör» utbytas mot orden »Till den, som uttagits för tjänstgöring såsom riktare, plutonbefälhavare vid luftvärnsartilleri eller avståndsobservatör,».

Såsom redan antytts bör villkoret för åtnjutande av riktartillägg under tjänstgöring i land vara, att tjänstgöringen är av mera tillfällig natur. Så snart beställningshavaren tilldelats sådan tjänstgöring, att det är uppenbart, att han icke vidare kommer att tagas i anspråk såsom riktare etc., bör riktartillägget indragas. Jag torde framdeles, sedan riksdagen fattat sitt beslut angående den föreslagna ändringen i manskapsavlöningsreglementet, få anmäla de jämkningar i tillägsbestämmelserna till nämnda reglemente, som härav betingas.

Hemställan.

Inom finansdepartementet ha utarbetats förslag till kungörelser dels om ändring i vissa delar av civila avlöningsreglementet den 4 januari 1939 (nr 8), dels om ändring i vissa delar av militära avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 275), dels ock om ändrad lydelse av 26 § 3 mom. manskapsavlöningsreglementet den 21 juni 1940 (nr 652). Förslagen innefatta de ändringar i berörda avlöningsreglementen, som i det föregående förordats.

Under åberopande av vad sålunda i skilda hänseenden anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

*dels godkänna förberörda förslag till kungörelser,
dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela erforderliga avlöningsbestämmelser beträffande fast anställt manskap över stat i menigs ställning vid försvarsväsendet.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Birger Öhman.